

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Baggrunden for lovforslaget

Tilpasning af institutionsområdet til den faktiske udvikling.

Siden bistanndsloven trådte i kraft den 1. april 1976, er der sket væsentlige ændringer i brugersammensætningen på forsorghjem, herberger og pensionater, i det følgende benævnt § 105-institutioner. Nye brugergrupper er kommet til, såsom kvinder, stof- og blandingsmisbrugere, mennesker med psykiske lidelser, førtidspensionister, flygtninge m.v., og samtidig er gennemsnitsalderen for brugergrupperne faldende.

Der er endvidere sket en ændring i brugernes problemer, som er blevet tungere og mere behandlingskrævende f.eks. stof- eller blandingsmisbrug og psykiske lidelser. Derudover er der en del brugere, som på grund af deres støjende og undertiden aggressive adfærd i særlig grad belaster § 105-institutionerne og de øvrige beboere, og som derfor i en periode er uønsket på de forskellige institutioner.

For at tilgodese denne gruppes problemer er det vigtigt, at de sociale institutioner tilpasses de ret forskellige grupper af mennesker, som i dag i kortere eller længere tid har ophold på disse institutioner. Eksempelvis har en stofmisbruger og en psykisk syg ikke behov for samme behandling, og det er heller ikke altid særligt hensigtsmæssigt, at de bor på samme institution, eller at de deler værelse. Kvinder med børn udsat for vold har behov for en helt tredje slags tilbud.

Regeringen vil med dette lovforslag styrke mulighederne for, at arbejdet omkring brugerne af § 105-institutionerne koordineres og gøres mere målrettet, med henblik på at de svageste grupper i samfundet, så vidt det er muligt, kan hjælpes tilbage til en normal tilværelse. De grupper, der ikke er motiverede for behandling eller ændring af egen livssituation, kræver en særlig indsats med henblik på en forbedring af deres sociale og helbredsmæssige livskvalitet. Selv om der er tale om en gruppe, hvor revalideringsmuligheder m.m. ikke umiddelbart kommer

på tale, er det vigtigt at støtte motivationsprocessen, så at opholdet på § 105-institutionen ikke bliver permanent. Boenheder med henblik på udslusning, reelle uddannelsesstilbud eller arbejdsopgaver samt opfølgende hjælp, herunder hjælp til netværksopbygning som afslutning på et midlertidigt ophold, kan bidrage til, at selv svært belastede brugere kan vende tilbage til et almindeligt samfundsliv.

Større fleksibilitet i botilbudene.

Ét af grundsynspunkterne bag lovforslaget er, at der er behov for udvikling og mere målrettet udnyttelse af bistanndslovens botilbud. Efter de gældende regler kan der på § 105-institutionerne tilbydes midlertidigt ophold samt hjælpeforanstaltninger i form af omsorg, råd og vejledning, støtte og aktivering.

På de særlige plejehjem efter § 112, stk. 2, kan der tilbydes længerevarende ophold samt mere intensiv behandling. Bestemmelserne i § 112, stk. 2, der også omfatter specialplejehjem og andre specialinstitutioner for psykiatriske patienter, f.eks. boinstitutioner i forbindelse med social- og erhvervsmæssig revalidering som led i efterbehandling eller lignende, giver bl.a. mulighed for etablering af plejehjem til kortere ophold i forbindelse med udskrivning fra psykiatrisk afdeling samt mulighed for etablering af optrænings- og udslningsboliger.

I bofællesskaber efter § 68, som betragtes som beboernes eget hjem, kan man tilgodese behovet for at leve en mere selvstændig tilværelse med muligheder for støtte fra de øvrige beboere i bofællesskabet og fra personalet. Bofællesskabet kan endvidere anvendes med henblik på senere udflytning til egen bolig. Efter § 68 er der også mulighed for etablering af selvstændige boliger i tilknytning til et støttecenter.

For unge med svære psykiske eller sociale vanskeligheder, der er fyldt 18 år, har kommunalbestyrelsen mulighed for i en periode at tilbyde støtte i form af dag- eller døgnophold, jfr. § 66 og 96, indtil 1. januar 1993 efter lovens § 36 og efter 1. januar 1993 efter § 68 a, jfr. lov nr. 501 af 24. juni 1992.

Med lovforslaget gives der mulighed for etablering af mere fleksible institutioner end tidligere.